

Pwyllgor	Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi
Teitl yr Adroddiad	Ymgysylltu Anffurfiol Addysg Ôl-16
Dyddiad y cyfarfod	4 Chwefror 2021
Swyddog Perthnasol	Debbie Jones Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol Addysg
Aelod Cabinet Perthnasol	Cynghorydd Cemlyn Rees Williams

1. CEFNDIR

- 1.1 Mae Addysg Ôl-16 wedi ei adnabod fel un o'r prif flaenoriaethau yng Nghynllun y Cyngor 2018-23.
- 1.2 Yn Ionawr 2018, cyflwynwyd adroddiad gerbron y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi oedd yn nodi'r bwriad i gynnal asesiad o'r ddarpariaeth bresennol gan nodi'r posibilrwydd y byddai canfyddiadau'r asesiad yn sail i drafodaeth bellach ar lwybr y ddarpariaeth ôl-16 yn y sir i'r dyfodol.
- 1.3 Yn ogystal, cymeradwyodd y Cabinet yn eu cyfarfod ar 12 Mehefin 2018, yr egwyddor o ystyried sefyllfa bresennol ôl-16, gan sicrhau na fyddai'r Awdurdod yn colli'r cyfle i gryfhau'r ddarpariaeth yn Arfon, pe bai achos i wneud hynny. I'r perwyl hwn, mae ffigwr o £18m wedi ei adnabod o Fand B, Rhaglen Ysgolion 21^{ain} Garrif.
- 1.4 Fel rhan o'r gwaith o edrych ar y maes, comisiynwyd cwmni *laith Cyf* i gyflawni gwaith ymchwil ar ran yr Adran, gan gynnal cyfweiliadau gyda phenaethiaid, grwpiau ffocws gyda dysgwyr, a chasglu barn rhieni a dysgwyr drwy gyfrwng holiaduron, er mwyn cyfoethogi a dilysu'r sylfaen dystiolaeth a gasglwyd o ymchwil pen-desg.
- 1.5 Yn dilyn ystyried y dystiolaeth a'r wybodaeth a gasglwyd fel rhan o'r ymchwil, lluniwyd adroddiad "Trosolwg Addysg Ôl-16", a oedd yn cadarnhau fod achos dros newid. Gellir gweld copi o'r adroddiad drwy ddilyn y linc [yma](#).
- 1.6 O ganlyniad, ar 10 Mawrth 2020, cyflwynwyd adroddiad gerbron Cabinet Cyngor Gwynedd yn gofyn caniatâd:
"...i gynnal trafodaethau gyda rhan-ddeiliaid er mwyn ystyried y ddarpariaeth bresennol ac amlygu'r ystyriaethau allweddol er mwyn cyd-adnabod y cyfeiriad a chyfleoedd i gryfhau'r ddarpariaeth addysg ôl-16 yn Arfon. Yn dilyn hynny, disgwylir i adroddiad pellach gael ei gyflwyno gerbron y Cabinet er mwyn adrodd yn ôl ar ganlyniad y trafodaethau."

2. Y WELEDIGAETH A'R AMCANION

- 2.1 Yn yr atodiad i'r adroddiad hwn, cyflwynir ein gweledigaeth ar gyfer dysgwyr ôl-16 Arfon, sef:

1. Sicrhau tegwch yn y dewis o gyrsiau a darparu profiadau dysgu hyblyg a chynaliadwy o ansawdd uchel sy'n eu harfogi fel dysgwyr annibynnol â'r wybodaeth a'r sgiliau cywir i symud ymlaen.

2. Darparu trosglwyddiad effeithiol i ddarpariaeth addysg ôl-16, gan ddatblygu a chynnal mynediad at ystod eang o lwybrau priodol ar gyfer y dysgwyr unigol a sicrhau bod darpariaeth ôl-16 yn esblygu wrth i ofynion y dysgwyr a'r economi leol newid i'r dyfodol.

2.2 Yn ogystal, fe gyflwynir yn **atodiad 1** gyfres o amcanion ar gyfer cyflawni'r weledigaeth, sef:

3. Y BROSES YMGYSYLLTU ANFFURFIOL

3.1 Roedd bwriad i gychwyn y broses ymgysylltu anffurfiol ar Addysg Ôl-16 yn Arfon ddiwedd mis Mawrth 2020. Fodd bynnag, cyn i benderfyniad y Cabinet ddod i rym, aeth y DU cyfan i gyfnod clo ar 20 Mawrth 2020 yn sgil y pandemig COVID-19, gyda'r cwricwlwm wedi ei oedi, ac ysgolion wedi eu hail-bwrpasu i ddarparu gofal i blant bregus a phlant gweithwyr allweddol. Yn sgil ymateb i argyfwng y pandemig, a'i

effaith ar ein hysgolion, ar y pryd nid oedd modd bwrw ymlaen efo'r broses ymgysylltu anffurfiol fel y bwriadwyd.

- 3.2 Yn sgil ysgolion yn ail-agor ym mis Medi 2020, penderfynwyd ail-gydio yn y broses o gynnal yr ymgysylltu anffurfiol ar addysg ôl-16 yn Arfon, gan dderbyn y byddai'n ofynnol i ni gynnal y broses drwy gyfryngau rhithwir, yn hytrach na chyfarfodydd wyneb yn wyneb.
- 3.3 Cynhaliwyd yr ymgysylltu anffurfiol am gyfnod o 6 wythnos rhwng 10 Tachwedd a 22 Rhagfyr 2020. Pwrpas yr ymgysylltu oedd rhoi cyfle i ran-ddeiliaid megis dysgwyr, rhieni, staff, llywodraethwyr a'r gymuned yn ehangach gyflwyno sylwadau a syniadau ynghlŷn â'r gyfundrefn addysg ôl-16 yn Arfon, o fewn cyd-destun gweledigaeth ac amcanion y Cyngor.
- 3.4 Fel rhan o'r broses ymgysylltu, cyhoeddwyd y ddogfennaeth gefndirol a ganlyn ar wefan y Cyngor:
- Adroddiad Cabinet 10 Mawrth 2020
 - Trosolwg Addysg Ôl-16 (Mawrth 2020)
 - Adroddiad IAITH Cyf 'Asesiad o'r ddarpariaeth addysg ôl-16 bresennol yng Ngwynedd' (Ebrill 2019)
 - Cyflwyniad Hydref 2020.
 - Y weledigaeth a'r Amcanion
 - Ffurflen Ymateb
- 3.5 Er mwyn cefnogi'r ymgysylltu, cynhaliwyd cyfarfodydd rhithiol hefo dysgwyr, rhieni, staff a llywodraethwyr yn ystod y cyfnod er mwyn rhoi cyfle iddynt leisio eu barn a holi unrhyw gwestiynau ynghlŷn â'r maes. Cynhaliwyd 6 sesiwn rhithwir, a bu i dros 140 o ran-ddeiliaid fynychu.
- 3.6 Defnyddiwyd dulliau megis datganiadau i'r wasg, defnydd o'r cyfryngau cymdeithasol ac e-bostio'r ysgolion a rhan-ddeiliaid allweddol er mwyn codi ymwybyddiaeth am y broses ymgysylltu a'r sesiynau rhithwir.
- 3.7 Yn ogystal, er mwyn annog cymaint â phosibl i gyfrannu at y sgwrs, cynhaliwyd sesiynau rhithwir arbennig i gasglu barn a syniadau gan ddysgwyr yn Arfon am y math o gyfundrefn addysg ôl-16 fyddai'n cwrdd â'r weledigaeth ynghyd â'u hanghenion hwy a'u cyfoedion i'r dyfodol. Cynhaliwyd 4 sesiwn gyda dysgwyr cyn y Nadolig, a bwriedir cynnal sesiynau pellach dros yr wythnosau nesaf.
- 3.8 Mae'r tabl isod yn amlinellu'r broses ymgysylltu a gynhaliwyd yn ei chyfanrwydd:

Y Broses Ymgysylltu Anffurfiol	Amserlen	Amllder a chyfrwng
Cyfarfod penaethiaid uwchradd Arfon - diweddariad ac amlinellu'r camau nesaf a'r amserlen ymgysylltu	14 Hydref 2020	1 cyfarfod rhithwir

Cyfarfod Aelodau Etholedig Arfon - diweddariad ac amlinellu'r camau nesaf a'r amserlen ymgysylltu	15 Hydref 2020	1 cyfarfod rhithwir
Cyfarfod Cyrff Llywodraethol Ysgolion Uwchradd Arfon - diweddariad ac amlinellu'r camau nesaf a'r amserlen ymgysylltu	w/c 19 Hydref 2020	6 cyfarfod rhithwir
Cyfarfod penaethiaid ysgolion arbennig Gwynedd - diweddariad ac amlinellu'r camau nesaf a'r amserlen ymgysylltu	11 Tachwedd 2020	1 cyfarfod rhithwir
Cyfarfod cynrychiolwyr Grŵp Llandrillo Menai - diweddariad ac amlinellu'r camau nesaf a'r amserlen ymgysylltu	18 Tachwedd 2020	1 cyfarfod rhithwir
Cyhoeddi ymgysylltu anffurfiol ar addysg ôl-16 Arfon ar wefan y Cyngor	10 Tachwedd 2020	Gwefan y Cyngor, datganiad i'r wasg, e-bost at ran-ddeiliaid
Sesiwn Ymgysylltu ar gyfer Llywodraethwyr	30 Tachwedd + 9 Rhagfyr 2020	2 gyfarfod rhithwir
Sesiwn Ymgysylltu ar gyfer Staff	1 + 7 Rhagfyr 2020	2 gyfarfod rhithwir
Sesiwn Ymgysylltu ar gyfer rhieni, dysgwyr, ac unrhyw aelod o'r cyhoedd	2 + 8 Rhagfyr 2020	2 gyfarfod rhithwir
Sesiynau Ymgysylltu hefo dysgwyr (2 grŵp o bob ysgol uwchradd yn Arfon + 1 grŵp o GLIM)	Rhagfyr 2020 (i'w cwblhau yn Ionawr)	13 cyfarfod rhithwir

4. CAMAU NESAF

- 4.1 Bwriedir cyflwyno adroddiad pellach gerbron y Cabinet yn y dyfodol agos er mwyn adrodd ar ganfyddiadau'r broses ymgysylltu a'r camau nesaf.

5. ARGYMHELLION

- 5.1 Gofynnir i'r aelodau gyflwyno unrhyw sylwadau ar y broses ymgysylltu anffurfiol a gynhaliwyd ar addysg ôl-16